ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Δραχμὰς 7.50*
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Φρ. Χρ. 8*

ΕΤΟΣ Γ' — ΑΡΙΘΜΟΣ 92

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν:
"ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ„ ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἀπριλίου 1908

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπται τῆς ὕλης καὶ ὑπεύθυνοι
ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Π. ΛΑΓΟΠΑΤΗΣ — Α. ΜΠΟΥΚΡΑΣ
Δικηγόροι ἐν Ἀθήναις

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΖΩΤΙΚΑ

Ἀπὸ τοῦ πρώτου φύλλου τῆς «Δικαιοσύνης» καὶ οὐχὶ ἅπαξ ἔπειτα ἐκηρύξαμεν, ὅτι πόθος καὶ φιλοδοξία ἡμῶν εἶνε, ἐπικαλούμενοι διαρκῶς τὴν συνεργασίαν δικηγόρων καὶ δικαστῶν, νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν διαφώτισιν καὶ μάλιστα τὴν ζωπύρωσιν Κοινῆς Γνώμης ἐπὶ τῶν δικαστικῶν μας πραγμάτων. Οὐχὶ δὲ τὸ πρῶτον νῦν ἀναγνωρίζομεν, ὅτι βαίνομεν βραδέως πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πόθων καὶ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς φιλοδοξίας ἡμῶν. Ἀλλ' ἀπαιτοῦμεν δικαιοσύνην ἐν τῇ κρίσει, ἂν ἡμεῖς εἴμεθα ὑπαίτιοι τῆς βραδύτητος. Διότι δὲν ἐξεδόθη ἓν φύλλον τῆς «Δικαιοσύνης», ἐν ᾧ νὰ μὴ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν συνεργασίαν ὅλων τῶν δικηγόρων καὶ ὅλων τῶν δικαστῶν. Διότι εἴχομεν καὶ ἔχομεν τὴν συνείδησιν, ὅτι τὸ μέγα ἔργον, ὅπερ ἡμεῖς δῆθεν ἀνελάβομεν, εἶνε τὸ καθῆκον πράγματι τοῦ συνόλου τῶν ἡμετέρων συναδέλφων. Ἦτο ἁπλῆ σύμπτωσις νὰ παράσχωμεν ἡμεῖς καὶ οὐχὶ ἄλλοι τὸ μέσον τῆς ἐρεύνης, τῆς μελέτης, τῆς συζητήσεως, τῆς συνεννοήσεως. Καὶ δυνάμεθα νὰ καυχηθῶμεν, ὅτι, ὅσον εἶνε ἀληθὲς τὸ βραδὺ τῆς πορείας, τόσον πραγματικὸν τὸ ἀσφαλὲς τῆς μέχρι τοῦδε προόδου μας.

Φρονοῦντες, ὅτι ἱστάμεθα ἤδη ἐπὶ ἐδάφους ἀσφαλοῦς, ἀποφασίζομεν θαρρούντως, ἵνα μετὰ ὀλιγωτέρας ἐπιφυλάξεως βαδίσωμεν. Καὶ νὰ θέσωμεν εἰς ἐνέργειαν μέθοδον, ἣν εἴχομεν ἐξ ἀρχῆς ὑπ' ὄψιν. Ἐπικαλούμεθα τὴν συνεργασίαν τῶν συναδέλφων, δικαστῶν καὶ δικηγόρων, ἐπὶ θεμάτων γενικῆς σημασίας, ἐπὶ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ λύσιν ζητημάτων, καθοριζομένων εἰς ἐρωτήματα σαφῆ καὶ συγκεκριμένα.

Ἰδοὺ ἡ ἀφετηρία ἡμῶν. Ἀναντίρρητον καὶ μεγάλην ἀλήθειαν ἀπεκάλυψεν ἡ περικλεὴς Ἱστορικὴ Σχολὴ τοῦ μεγάλου Σαβινύ, περὶ τῆς γενέσεως τοῦ Δικαίου· ἀλλ' ἀναντιρρήτως ἡ γνώμη αὐτῆς ὑπῆρξεν ὑπερβολική. Ταῦτά εἰσι σήμερον γενικῶς παραδεδεγμένα. Τὸ Δίκαιον γεννᾶται ἐκ τῶν ἀναγκῶν, τῶν δημιουργουμένων ἐκ τῶν κοινωνικῶν ἀλλοιώσεων καὶ προόδων καὶ ἐκ τῶν παθημάτων τοῦ Ἔθνους, ἐμφανιζόμενον ὡς ρυθμιστὴς τῶν ἀναγκῶν καὶ φραγμὸς τῶν παθημάτων, ἐν ἀρχῇ μὲν ὡς προϊὸν τῆς ἀνθρωπίνης λογικῆς, ἔπειτα δὲ ὡς γνώμη τῆς κοινωνικῆς πείρας ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ ἐθίμου. Ἀλλ' ἡ τελεία μορφὴ καὶ εὔρωστος ὕπαρξις τῆς περὶ τοῦ Δικαίου Ἰδέας εἶνε τέκνον τῆς Ἐπιστήμης, ἥτις μελετᾷ καὶ τοὺς λόγους τῶν ἀλλοιώσεων καὶ τοὺς σκοποὺς τῶν κοινωνικῶν προόδων, καὶ τὰ αἴτια τῶν παθημάτων, καὶ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ ἐλαττώματα τῶν προηγηθέντων νόμων. Μάλιστα δὲ κατὰ τοὺς σημερινοὺς χρόνους καὶ ἐν κοινοβουλευτικῇ Πολιτείᾳ, ἔνθα ἡ Κοινὴ Γνώμη καὶ φωτίζει καὶ συνέχει ὑπὸ τὸ κράτος της τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν. Μέγας πολιτικὸς τῆς Ἀγγλίας, ὁ Πήλ, εἰσηγούμενος εἰς τὸ Ἀγγλικὸν Κοινοβούλιον τὴν κατάργησιν τῶν προστατευτικῶν νόμων, ἐκήρυσσεν ἀπὸ τοῦ βήματος τὸν ὀφειλόμενον ἔπαινον εἰς πολιτικὸν τότε Σύλλογον, ὅστις ἐπέβαλεν εἰς τὴν Ἐθνικὴν συνείδησιν τὴν γνώμην περὶ τῆς θεσμοθεσίας ἐκείνης, ἥτις κυριώτατα ἐστήριξε τὸ Ἀγγλικὸν μεγαλεῖον. Εἶνε παράλογον καὶ θὰ ἦτο ἀπελπιστικὸν νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι τὰ πλείω ἂν μὴ καὶ τὰ μείζω φῶτα τῶν κοινοβουλευτικῶν ἀναγκῶν δὲν ὑπάρχουσιν ἐκτὸς τοῦ Κοινοβουλίου. Ἀναμφιβόλως δέ, προκειμένου περὶ τῶν δικαστικῶν μας πραγμάτων, καὶ τὰ ἀσυγκρίτως μείζω ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν δικηγόρων καὶ δικαστῶν, ἢ μεταξὺ τῶν βουλευτῶν καὶ τῶν ὑπουργῶν, ἢ μεταξὺ τῶν συντασσόντων παρ' ἡμῖν τὰ νομοσχέδια.

Ἰδοὺ ὁ σκοπὸς ἡμῶν. Νὰ σχηματισθῇ Κοινὴ Γνώμη πεφωτισμένη καὶ ἀπαιτητικὴ περὶ τῶν ἐπειγουσῶν παρ' ἡμῖν μεταρρυθμίσεων τῆς δικαστικῆς μας νομοθεσίας. Εἰς τοῦτο καὶ ἐπὶ συγκεκριμένων θεμάτων ἀνοίγομεν τὰς στήλας τῆς «Δικαιοσύνης» καὶ προκαλοῦμεν εὐρεῖαν καὶ γενικὴν συζήτησιν.

Θέτομεν κατωτέρω δύο σήμερον ζητήματα, ἅτινα θεωροῦμεν γενικῆς σημασίας καὶ δεόμενα ἐπειγούσης ἀντιλήψεως. Ἐὰν ὄντως ὑπάρχωσιν ἄλλα καὶ σημασίας γενικωτέρας καὶ δεόμενα μᾶλλον ἐπειγούσης ἀντιλήψεως, θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ σειρὰ αὐτῶν ἐν τῇ συζητήσει, ἣν προκαλοῦμεν. Καὶ ἄλλως ἡμεῖς, οὐ μόνον δὲν ἀποστέργομεν, ἀλλὰ καὶ προκαλοῦμεν, ὅπως οἱ συνεργάται ἡμῶν θέσωσιν ἄλλα ζητήματα, ἅτινα ἤθελον θεωρήσῃ σπουδαιότερα καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου συζητητέα. Ἀλλὰ νομίζομεν πρέπον, διὰ τὴν τάξιν τῆς συζητήσεως, ν' ἀφεθῇ εἰς ἡμᾶς τὸ δικαίωμα, ν' ἀρχίζωμεν καὶ νὰ κλείωμεν τὰς συζητήσεις ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε τιθεμένων ὑφ' ἡμῶν ἢ ὑπὸ ἄλλων γενικῶν ζητημάτων. Πιστεύομεν ὡς **μεγίστην** ἐπιτυχίαν, οὐχὶ ἡμῶν, ἀλλὰ τοῦ νομικοῦ ἡμῶν κόσμου, ἂν τελεσφορήσῃ ἔστω καὶ κατά τι μέτρον τὸ μέγα ἀληθῶς ἔργον τοιαύτης γενικῆς συζητήσεως.

ΖΗΤΗΜΑ Α'

ΕΡΓΟΛΑΒΙΑ ΔΙΚΗΣ

Ἡ ἐργολαβία δίκης ἀπαγορεύεται.

Καὶ ἐρωτῶμεν:

1ον) Πρὸς ποίας ἀρχὰς τοῦ Δικαίου ἀντιβαίνει ἡ ἐργολαβία δίκης;

2ον) Πρὸς ποίας ἀρχὰς τῆς Ἠθικῆς;

3ον) Συμβαίνουσι καταστρατηγήσεις; Καὶ εἶνε δυνατὴ ἡ ἀποσόβησις αὐτῶν;

4ον) Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἐργολαβίας δίκης ἐξυπηρετεῖ τὸ Δίκαιον, τὴν Ἠθικήν, τὴν Κοινωνίαν;

5ον) Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀπόψεως ἐξεταστέον τὸ ζήτημα διὰ τοὺς δικηγόρους καὶ μὴ δικηγόρους;

6ον) Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ὀρθὴ λύσις τοῦ ζητήματος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς ὀρθῆς θέσεως αὐτοῦ, ὀρθῶς τέθεται ἀνωτέρω καὶ κατὰ τὴν προσήκουσαν τάξιν, ἢ ἔδει νὰ τεθῇ ἄλλως καὶ πῶς;

ΖΗΤΗΜΑ Β'

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

1ον) Ὅτι τὸ Διάταγμα τοῦ 1834 εἶνε σήμερον ἄξιον ὀίκτου εἶνε ἀναμφήριστον.

2ον) Ποίαν ἔχει τοῦτο σημασίαν ἐπὶ τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος;

3ον) Ποίαν ἔχει τοῦτο σημασίαν ἐπὶ τῶν σχέσεων δικηγόρων καὶ δικαστῶν;

4ον) Ποίαν ἔχει σημασίαν ἐπὶ τῆς ἠθικότητος τῶν δικαστῶν;

5ον) Ποίαν ἔχει σημασίαν ἐπὶ τῶν συναλλαγῶν;

6ον) Ποίαν ἔχει σημασίαν ἐπὶ τῆς ἐν γένει κοινωνικῆς προκοπῆς ἀπό τε οἰκονομικῆς καὶ ἠθικῆς ἀπόψεως;

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τοῦ κ. Βοζίκη ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ κ. Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ διορισμοῦ τῶν ψαλτῶν καὶ νεωκόρων

Ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἐπισκόπου Μεσσηνίας

ΜΕΛΕΤΙΟΥ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ὁ ἔγκριτος δικηγόρος καὶ εὐφραδὴς βουλευτὴς κ. Βοζίκης ἀπεπειράθη διὰ μακρᾶς μελέτης δημοσιευθείσης εἰς 5 ἄρθρα τῆς «Δικαιοσύνης» νὰ ποιήσηται παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ κ. Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ διορισμοῦ τῶν ψαλτῶν καὶ νεωκόρων καὶ δι' ἐπιχειρημάτων νομικῶν ἐθεώρησε καθῆκον νὰ ἀποκρούσῃ τὴν λύσιν, ἣν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἔδωκεν ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποφηνάμενος, ὅτι ὁ διορισμὸς τῶν ψαλτῶν καὶ νεωκόρων εἶνε κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τοὺς ἰσχύοντας νόμους ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῶν ἐπισκόπων. Καὶ εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας προέβη, διότι φοβεῖται, «ὅτι, ἂν ἡ ὑπὸ τῆς Εἰσαγγελικῆς γνωμοδοτήσεως δοθεῖσα λύσις ἤθελεν ἐπικρατήσει, τάχιστα ἤθελον περιέλθει πολιτεία καὶ Ἐκκλησία εἰς δυσαρέστους δι' ἀμφοτέρας περιπετείας καὶ συγκρούσεις...» Ὁ δὲ φόβος γεννᾶται εἰς τὸν κ. Βοζίκην οὐχ' ὅτι ἡ Εἰσαγγελικὴ γνωμοδότησις στηρίζεται ἐπὶ ἀσφαλῶν βάσεων, «ἀλλ' ἕνεκα τοῦ ἀξιώματος τοῦ γνωμοδοτοῦντος καὶ πρὸ πάντων ἕνεκα τῆς προσωπικότητος καὶ πανθωμολογημένης νομικῆς ἰδιοφυΐας τοῦ κορυφαίου μεταξὺ τῶν νομομαθῶν τῆς ἐποχῆς, τοῦ σεβαστοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελέως».

Ἡμεῖς παρακαλοῦμεν τὸν κ. Βοζίκην νὰ μὴ φοβῆται. Ἡ διὰ τῆς εἰσαγγελικῆς γνωμοδοτήσεως δοθεῖσα λύσις εἰς τὸ ζήτημα ἐκράτησεν ἅμα ὡς ἐδημοσιεύθη, διότι στηρίζεται ἐπὶ ἀσφαλῶν νομικῶν καὶ κανονικῶν βάσεων, ἃς ὁ κορυφαῖος ἀληθῶς μεταξὺ τῶν νομομαθῶν τῆς ἐποχῆς οἶδε νὰ ἀνευρίσκῃ καὶ ἐπ' αὐτῶν στηριζόμενος νὰ ἀποφαίνηται ἀσφαλῶς.

Τὸ ζήτημα περὶ ὃ στρέφονται αἱ παρατηρήσεις τοῦ κ. Βοζίκη ἐπὶ τῆς εἰσαγ. γνωμοδοτήσεως εἶνε, ὅτι οἱ ἱεροὶ κανόνες τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ αἱ ἱεραὶ παραδόσεις, οὗς τὸ 2 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος ἀναφέρει, δὲν ἰσχύουσιν ὡς Συνταγματικαὶ διατάξεις, ἀλλὰ μόνον ἐκ τούτων οἱ δογματικοὶ κανόνες, πάντες δὲ οἱ ἄλλοι οἱ μὴ δογματικοὶ ὡς μὴ ἰσχύοντες ὡς Συνταγματικαὶ διατάξεις δύνανται διὰ νέων νόμων νὰ μεταβληθῶσιν ἢ καὶ νὰ καταργηθῶσιν. Πρὸς ὑποστήριξιν δὲ τῆς γνώμης του ταύτης ἐπικαλεῖται ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐπιχειρημάτων, γνώμας νομομαθῶν, παραθέτει διατάξεις, ἐκ τοῦ πρὸ τοῦ Συντάγματος ἐκδοθέντος Καταστατικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, αὐτὸ τὸ 2 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος καὶ τὰς ἐπ' αὐτοῦ γνώμας τῆς συνελεύσεως, τὸν τόμον τοῦ Πατριαρχείου τῆς Κων)πόλεως, δι' οὗ ἐχειραφετήθη ἡ ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, τὸν Καταστατικὸν νόμον Σ. καὶ ΣΑ. καὶ ἄλλα.

Δὲν σκοποῦμεν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς λεπτομερῆ συζήτησιν τῶν παρατηρήσεων τοῦ κ. Βοζίκη, οὐδὲ νὰ ἀναιρέσωμεν τὰ ἐπιχειρήματα αὐτοῦ, δι' ὧν προσπαθεῖ νὰ πείσῃ ἑαυτόν, ὅτι ὄντως τὸ 2 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος ἐννοεῖ μόνον τοὺς δογματικοὺς κανόνας καὶ ἑπομένως οὗτοι καὶ μόνον εἶνε ἀμετάβλητοι, πάντες δὲ οἱ ἄλλοι, οἱ μὴ δογματικοί, εἶνε μεταβλητοὶ διὰ νέων νόμων. Ἡμεῖς θὰ περιορισθῶμεν εἰς τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι *δογματικοὶ κανόνες* δὲν ὑπάρχουσι, διότι παρὰ πάσας τὰς μελέτας καὶ ἐρεύνας ἡμῶν, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἀνακαλύψωμεν ποῦ εἶνε οὗτοι κεκρυμμένοι. Ἐν τῇ Συλλογῇ τοῦ Ράλλη καὶ Ποτλῆ, τὸ Πηδάλιον καὶ ἄλλαις Συλλογαῖς, εὑρίσκομεν μόνον κανόνας ἀφορῶντας εἰς τὴν διοίκησιν τῆς ἐκκλησίας, τὴν πειθαρχίαν, τὴν τέλεσιν τῶν μυστηρίων, τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν, τὰ ὄργανα τῆς ἐκκλησίας, τὰ καθήκοντα αὐτῶν πρὸς ἑαυτά, πρὸς τὴν ἐκκλησίαν καὶ πρὸς τοὺς πιστοὺς κλπ., κανόνας ὅμως *δογματικοὺς* οὐδαμοῦ ἀνεύρομεν.

Ὁ κ. Βοζίκης, ἵνα στηρίξῃ τὴν γνώμην του, ὅτι ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν κανόνες δογματικοί τε καὶ μὴ καὶ μόνον τοὺς πρώτους ἔχει ὑπ' ὄψει τὸ 2 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος καὶ ἐπὶ τούτου δὲ καὶ μόνον ἡ ἑνότης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν ἄλλων ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν στηρίζεται, δίδει τὴν ἀκόλουθον ἑρμηνείαν, ἥτις κατ' αὐτὸν εἶνε καὶ ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ 2 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος. «Εἶνε ἀναμφισβήτητον (λέγει), ὅτι ἡ ἑνότης μετὰ τῶν ὁμοδόξων ἐκκλησιῶν δὲν εἶνε διοικητική, οὐδεὶς μέχρι τοῦδε τὸ διενοήθη, ἀλλὰ μόνον δογματική. Ἡ Ἑλληνικὴ ἐκκλησία ὑπάρχει ἀναποσπάστως ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κων)πόλει κλπ. Καὶ ἑξακολουθεῖ· «Βεβαίως ἡ ἑνότης αὕτη, ὁ σύνδεσμος οὗτος, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ καὶ ἡ

Εἰσαγγελικὴ γνωμοδότησις, δὲν εἶνε προσωπικός, ἀλλ' ἔγκειται ἐν τῇ ἀπαρεγκλίτῳ καὶ ὁμοιομόρφῳ τῶν τε δογματικῶν ὅρων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων, οὓς οἱ Ἀπόστολοι καὶ αἱ Σύνοδοι ἐξήνεγκαν καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ Συντάγματος, πρὸς καθορισμὸν τῆς ἑνότητος, ἀνεγράφη ἡ παρεμπίπτουσα πρότασις *εἶναι ἡνωμένη* (ἡ ἐκκλ. τῆς Ἑλλάδος) δογματικῶς, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι τούς τε ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις, ἢ ὡς ἔλεγεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς τροπολογίας (ἐπὶ τοῦ 162 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος τοῦ 1844, ἔχει τοὺς αὐτοὺς κανόνας ὡς ὁδηγοὺς εἰς τὰ τῆς θρησκείας. Δηλαδὴ ἡ τήρησις τῶν κανόνων διετάχθη εἰς ἐξυπηρέτησιν τῆς δογματικῆς ἑνότητος. Ἀλλὰ τίνων κανόνων; (ἐρωτᾶ ὁ κ. Βοζίκης). Βεβαίως τῶν χρησίμων εἰς ἐξυπηρέτησιν τῆς δογματικῆς ἑνότητος, τοὺς ὁποίους καὶ ἐκεῖναι (αἱ ἄλλαι ὀρθόδ. ἐκκλησίαι) χάριν τῆς ἑνότητος ὑπεσχέθησαν νὰ τηρῶσι...»

Κατὰ ταῦτα ὁ κ. Βοζίκης δέχεται ὅτι ὑπάρχουσι κανόνες χρησιμεύοντες εἰς ἐξυπηρέτησιν τοῦ δόγματος—*δογματικοὶ*—οἱ δὲ λοιπαὶ χρησιμεύουσιν εἰς ἄλλους σκοποὺς τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν ἀδικοῦμεν τὸν κ. Βοζίκην οὕτω κρίνοντα· διότι ἔχει ἴσως ἰδίαν ἀντίληψιν περὶ Ἐκκλησίας καὶ διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ὄχι βεβαίως μόνον τῆς Ἑλλάδος ἀλλὰ καὶ ἡ καθόλου ὀρθόδοξος Ἀνατολική, δὲν ἀποβλέπει εἰς ἕνα μόνον σκοπόν, εἰς τὴν τήρησιν δηλονότι τῶν δογμάτων τῶν καθορισθέντων ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ τὴν διὰ τῶν κανόνων ἐξυπηρέτησιν ἤτοι πραγμάτωσιν αὐτῶν ἐν τῷ βίῳ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀλλ' ἔχει καὶ ἄλλον σκοπόν, ὃν ἐπιδιώκει διὰ τῶν κανόνων «τῶν πρὸς τοιαύτην ἐξυπηρέτησιν ἀχρήστων». Ἀλλ' ὅταν μᾶς ὑποδείξῃ τὰ δύο εἴδη τῶν κανόνων τούτων καὶ τοὺς δύο σκοπούς, οὓς ἡ Ἐκκλησία ἐπιδιώκει, ὁμολογήσωμεν τὴν ἄγνοιαν, διότι ἡμεῖς γινώσκομεν καὶ δεχόμεθα, ὅτι πάντες ἐν γένει οἱ Ἀποστολικοὶ καὶ Συνοδικοὶ κανόνες καὶ αἱ ἱεραὶ παραδόσεις χρησιμεύουσιν εἰς ἐξυπηρέτησιν ἑνὸς καὶ μόνου σκοποῦ, ὃν ἡ Ἐκκλησία ἐπιδιώκει.

Ἔχομεν, ὡς γνωστόν, δόγματα διατυπωθέντα ἐν τοῖς *ὅροις* τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ *κανόνας*. Ἡ διάκρισις μεταξὺ αὐτῶν εἶνε μεγάλη, ἀλλ' ἐνταυτῷ καὶ ἡ σχέσις αὐτῶν στενοτάτη. Τὰ δόγματα ὁρίζουσι τὴν πίστιν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν, ἤτοι τί πρέπει νὰ πιστεύῃ ἕκαστος μέλος τῆς Ἐκκλησίας γενόμενος, οἱ δὲ κανόνες διαγράφουσι τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἡ πίστις δέον νὰ ἐκδηλῶται ἐξωτερικῶς, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, οἱ κανόνες ἀποτελοῦσι τὸ πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ χρησιμεύουσιν ὡς νόμοι, δι' ὧν ἡ Ἐκκλησία ὁδηγεῖ, ἐξαναγκάζει, περιορίζει, ἐπιτάσσει, ἢ ἀπαγορεύει, ἵνα τὰ μέλη πιστεύωσιν ὀρθῶς καὶ τὴν πίστιν αὐτῶν δεικνύωσιν ἐν ἔργοις καὶ λόγοις ἐν τῷ χριστιανικῷ αὐτῶν βίῳ. Οὗτος εἶνε ὁ σκοπὸς τῆς Ἐκκλησίας, εἷς καὶ μόνος, καὶ εἰς τοῦτον τὸν σκοπὸν πάντες οἱ κανόνες ἄνευ διακρίσεως ἀφορῶσιν, εἴτε εἰς τὸ λειτουργικόν, εἴτε εἰς τὸ τελετουργικόν, εἴτε εἰς τὴν διοίκησιν ἀναφέρονται.

Ἐὰν κατὰ τὸν κ. Βοζίκην ἠθέλομεν δημιουργήσει κανόνας δογματικούς, ἐφ' ὧν καὶ μόνον στηρίζεται ἡ κανονικὴ ἑνότης τῶν ἐπὶ μέρους ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν καὶ οἵτινες χρησιμεύουσιν εἰς ἐξυπηρέτησιν καὶ ἑρμηνείαν τοῦ δόγματος καὶ ἑπομένως τούτους καὶ μόνους ἀμεταβλήτους ὡς Συνταγματικούς, πάντας δὲ τοὺς ἄλλους δυναμένους νὰ τροποποιηθῶσιν ἢ καὶ νὰ καταργηθῶσι διὰ νέων νόμων ὑπὸ τῆς πολιτείας, δὲν θὰ ἔχωμεν φόβους, κατὰ τὸν κ. Βοζίκην, νὰ διασπασθῇ ἥ τε δογματικὴ καὶ κανονικὴ ἑνότης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν ἄλλων ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν. Κατὰ ταῦτα, ἐὰν ἡ ἡ πολιτεία ὁρίσῃ διὰ νόμου τὴν τροποποίησιν τῶν κανόνων καὶ εἴπῃ, ὅτι ἡ χειροτονία ἐπικόπου δύναται νὰ γίνῃ οὐχὶ ὑπὸ δύο ἢ τριῶν ἐπισκόπων (Καν. Ἀποστ. Α'), ἀλλ' ὑφ' ἑνός, ὅτι ἡ χειροτονία πρεσβυτέρου καὶ διακόνου δύναται νὰ γίνῃ οὐχὶ ὑπὸ ἐπισκόπου (Καν. Ἀποστ. Β') ἀλλ' ὑπὸ ἑτέρου ἱερέως, ὅτι οἱ ἐπίσκοποι δύνανται νὰ εἶνε οὐχὶ ἄγαμοι (Καν. ΣΤ' Οἰκουμ.) ἀλλ' ἔγγαμοι, ὅτι οἱ ἐπίσκοποι, πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι καὶ μετὰ τὴν χειροτονίαν νὰ συνάπτωσι γάμον (Καν. Ἀποστ. ΚΣΤ') ἐπίσης καὶ οἱ μοναχοί, ὅτι τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα διὰ τὴν εἰς τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα προαγωγὴν ὡς καὶ τὰ κωλύματα τῆς ἱερωσύνης δύνανται νὰ μεταβληθῶσι καὶ οὕτω νὰ χειροτονῆται ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος καὶ ὁ φονεὺς καὶ ὁ λῃστὴς καὶ ὁ δίγαμος καὶ ὁ αἱρετικὸς καὶ ὁ ἑτερόδοξος καὶ ὁ μὴ χριστιανὸς καθόλου (Καν. Ἀποστ. ΞΑ' Γρηγ. Νυσ. 5. Μ. Βασ. 8,43. Ἀποστ. ΞΒ'. Ἀγκυρ. Ε'), ἀλλὰ καὶ γυναῖκες νὰ χειροτονῶνται ἱέρειαι (Λαοδ. ΜΔ'. Τρουλ. καν. Ο'). Ὡσαύτως ἐὰν ἡ πολιτεία ὁρίσῃ διὰ νόμου τὴν τροποποίησιν τῶν κανόνων καὶ ἱερ. παραδόσεων καὶ εἴπῃ ὅτι ἡ θεία λειτουργία δύναται νὰ τελεσθῇ ἐν μὴ ἐγκαινιασμένῳ ναῷ καὶ ἄνευ ἀντιμηνσίου ἀλλὰ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον ἢ ὡς νῦν τελεῖται (Τρουλ. ΛΒ', Ζ' Οἰκουμ.), ὅτι τὸ βάπτισμα δύναται νὰ τελεσθῇ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον ἢ ὡς νῦν τελεῖται (Καν. Ἀποστ. ΜΘ' καὶ Ν'), ὅτι τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ δέον κατ' ἄλλον τρόπον ἢ ὡς νῦν νὰ ποιῇ ὁ χριστιανός, ὅτι ἀντὶ νὰ προσεύχωνται οἱ χριστιανοὶ πρὸς ἀνατολὰς δέον νὰ προσεύχωνται ἐστραμμένοι πρὸς δυσμὰς (Καν. Μ. Βασ. 91).

Ἐὰν ἡ Πολιτεία διὰ νόμου ὁρίσῃ, ὅτι αἱ νηστεῖαι καταργοῦνται, αἱ ἑορταὶ τοῦ Πάσχα καὶ αἱ ἄλλαι θὰ ἑορτάζωνται ἐν ἄλλῃ ἐποχῇ τοῦ ἔτους, ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς νὰ καίηται ἀντὶ κηροῦ καὶ ἐλαίου πρὸς φωταγώγησιν πετρέλαιον (Καν, Ἀποστ. 69, Τρουλ. 52 καὶ 55 καὶ 29 Α. Οἰκουμ. Σύνοδ.), ὅτι οἱ ἐπίτροποι καὶ ὁ δήμαρχος νὰ ὁρίζωσι τοὺς ὕμνους τοὺς ὁποίους θὰ ψάλλωσιν οἱ ψάλται καὶ πῶς δέον τούτους νὰ ψάλλωσι, διὰ νὰ ἐλκύσωσι δὲ τοὺς Χριστιανοὺς εἰς τοὺς ναοὺς νὰ ψάλλωσιν ἐνίοτε καὶ κλέφτικα τραγούδια. Ἐὰν ἡ πολιτεία διὰ νέων νόμων τροποιήσῃ τοὺς περὶ μετανοίας κανόνας καὶ τὰς πνευματικὰς ποινὰς τὰς εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐπιβλητέας. Ἐὰν ὁρίσῃ ὅτι οἱ κληρικοὶ δὲν πρέπει νὰ φέρωσι τὸ ἔνδυμα ὅπερ νῦν φέρουσιν οὐδὲ κατὰ τὰς ἱεροτελεστίας ἱερατικὴν στολήν, καὶ ἐν γένει ἐὰν ὁρίσῃ νὰ τροποποιηθῇ ἡ τέλεσις τῶν μυστηρίων ἐν γένει ἢ καὶ νὰ καταργηθῶσι ταῦτα. Ἐὰν λέγομεν πάντες οἱ κανόνες καὶ αἱ ἱεραὶ παραδόσεις, αἱ εἰς τὰς ἄνω ἀναφερομένας περιπτώσεις καὶ εἰς πάσας τὰς ἄλλας ἀφορῶντες, περὶ ὧν πάντες οἱ κανόνες καὶ ἱερ. παραδόσεις διαλαμβάνουσι, τροποποιηθῶσιν ἢ καταργηθῶσιν ὑπὸ τῆς πολιτείας, εἶνε πρόδηλον, ὅτι οὔτε ἡ δογματικὴ οὔτε ἡ κανονικὴ ἑνότης τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῆς τοῦ Πανριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν ἄλλων ὁμοδόξων ἐκκλησιῶν θὰ τηρῆται. Ἐσημειώσαμεν τοὺς ἀνωτέρω κανόνας οἵτινες δὲν εἶνε *δογματικοί*, δὲν ἑρμηνεύουσι τὰ δόγματα, καὶ ὅμως πᾶσα τροποποίησις αὐτῶν ἀναγκαίως συνεπάγεται τὸν τέλειον χωρισμὸν τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων. Δύναται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ ὀνομάζηται ἑλληνικὴ ἢ προτεσταντικὴ ἢ παλαιοανατολική, κατὰ τὸ παλαιοκαθολική, ὀρθόδοξος ὅμως Ἀνατολικὴ οὐδαμῶς.

Ὅτι ὑπάρχουσι καὶ κανόνες περιπεσόντες εἰς ἀχρηστίαν, διότι ἐξέλιπον οἱ λόγοι οἱ προκαλέσαντες τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν καὶ δὴ οἱ οὓς ὁ κ. Βοζίκης παραθέτει ΝΗ. (27) καὶ ΠΔ. τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου, τοῦτο δὲν εἶνε ἀποχρῶν λόγος νὰ γένηται διάκρισις κανόνων δογματικῶν τε καὶ μὴ καὶ νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἂν ἦσαν δογματικοὶ δὲν θὰ περιέπιπτον εἰς ἀχρηστίαν. Οἱ λόγοι, δι' οὓς τότε οἱ κανόνες οὗτοι ἐξεδόθησαν δὲν ὑφίστανται σήμερον, διότι οἱ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι ἔχονται στερρῶς τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἀλλ' οὐδὲ ὑπάρχει φόβος, μήπως οὗτοι βλέποντες τὰ λείψανα τῆς εἰδωλολατρείας ἐπιστραφῶσιν εἰς τὸν ἐθνισμόν, ὡς οἱ τῶν χρόνων ἐκείνων χριστιανοὶ ἀρτίως τὴν χριστιανικὴν πίστιν ἀσπασθέντες. Καὶ οἱ κονόνες ἄρα οὗτοι, οἱ εἰς ἀχρηστίαν περιπεσόντες, προδήλως σχετίζονται πρὸς τὸ δόγμα—πρὸς τὴν πίστιν—ὡς καὶ πάντες οἱ ἐν χρήσει καὶ νῦν ὄντες. Ἐπίσης δὲν ὑφίσταται καὶ ὁ λόγος, δι' ὃν κανόνες ἀπαγορεύουσι τοῖς κληρικοῖς νὰ προσφεύγωσιν εἰς τὰ κοσμικὰ δικαστήρια, διότι οἱ δικαστικοὶ σήμερον εἶνε χριστιανοὶ καὶ ἑπομένως δὲν ὑπάρχει φόβος ὅτι δὲν θὰ δικάσωσι δικαίως. Ἐν Τουρκίᾳ ὅμως, ὡς γνωστόν, οἱ λόγοι ὑφίστανται ἔτι ἄρα καὶ οἱ σχετικοὶ κανόνες ἐν χρήσει. Ὡσαύτως ὑπάρχουσι καὶ *καιρικοὶ* λεγόμενοι κανόνες, ἀναφερόμενοι ἐπὶ ὡρισμένους καιροὺς καὶ περιστάσεις, αἵτινες ὅμως, ἅμα παρῆλθον, καὶ οἱ κανόνες οὗτοι ἔπαυσαν νὰ ἔχωσιν ἐφαρμογήν.

(Ἕπεται τὸ τέλος)

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐφετεῖον

Ὁ ἐπίλογος μιᾶς ὑποθέσεως. Δύο νόμιμοι γάμοι. Τριτανακοπὴ δευτέρου συζύγου.

Πρὸ ὀκτὼ περίπου ἐτῶν ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι, νομικοὶ καὶ μή, συνεζήτουν ἐπὶ μιᾶς δικαστικῆς ὑποθέσεως, ἧς αἱ λεπτομέρειαι καὶ αἱ συμπτώσεις ἦσαν κατὰ κυριολεξίαν πρωτότυποι, ἐπὶ ἡμέρας δὲ αἱ στῆλαι τοῦ ἡμερησίου τύπου ἐπληροῦντο μὲ φιλοσοφικὰς καὶ κοινωνικὰς θεωρίας περὶ τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου καὶ τοῦ διαζυγίου καὶ μὲ διατάξεις Ρωμαϊκὰς καὶ Βυζαντινάς. Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως ἐκείνης εἶχεν ἐν ὀλίγοις ὡς ἑξῆς: Ἀθηναῖος ἐκ τῶν γνωστοτέρων, ἀρίστης δὲ κοινωνικῆς τάξεως, ἤγειρε κατὰ τῆς συζύγου του τὴν περὶ διαζεύξεως ἀγωγήν, ἥτις, μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων ἐγένετο ὁριστικῶς δεκτὴ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐκοινοποίησε πρὸς τὴν σύζυγόν του, ἥτις ἀμέσως προέβη εἰς σύνταξιν πράξεως συμβολαιογραφικῆς, δι' ἧς ἐδήλου ὅτι ἀποδέχεται τὴν ἀπόφασιν ταύτην καὶ παραιτεῖται πάντα τὰ κατ' αὐτῆς ἔνδικα μέσα. Ὑπολαβοῦσα οὕτως ἡ σύζυγος ὅτι κατέστησε τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἀμετάκλητον, οὐ μόνον ἐμόρφωσε τὴν γνώμην ὅτι ἠδύνατο νὰ ἀθετήσῃ τινὰς τῶν χρηματικῶν δοσοληψιῶν, δι' ὧν ἐκανονίζοντο τὰ τῆς προικὸς ἐν ἐνδεχομένῃ λύσει τοῦ γάμου, ἀλλὰ καὶ συνῆλθεν εἰς νέον γάμον μεθ' ἑτέρου! Ἄλλα ὅμως ὁ σύζυγος καὶ ἡ δικονομία ἐκέλευσε. Τὴν ὁριστικὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν, τὴν δεχθεῖσαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ συζύγου καὶ κηρύξασαν λελυμένον τὸν γάμον, ἥν, ὡς ἐλέχθη, εἶχε κοινοποιήσει ὁ σύζυγος, προσβάλλει ὁ αὐτὸς σύζυγος δι' ἐφέσεως, ἐν ᾗ δηλοῖ, ὅτι παρέχει συγγνώμην εἰς τὴν σύζυγόν του διὰ τὸν λόγον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἤγειρε τὴν περὶ διαζεύξεως ἀγωγήν του καὶ ὅτι παραιτεῖται τὴν ἀγωγήν του ταύτην.

Καὶ τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἀποφάσεώς του, ἥτις ἐδημοσιεύθη ἐν ἔτει 1900, δέχεται τὴν ἔφεσιν τοῦ συζύγου, ἐξαφανίζει τὴν κηρύξασαν λελυμένον τὸν γάμον ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ ἀπορρίπτει τὴν ἀγωγὴν τοῦ συζύγου. Οὕτω δὲ ἡ εἰκὼν καθίσταται πλήρης καὶ τὸ ἀπροχώρητον πληρέστερον, ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἡ σύζυγος, ὡς ἐλέχθη, εἶχε συνέλθει εἰς νέον γάμον καὶ ἄνδρες δύο μὲ ἀποφάσεις δικαστικὰς καὶ μὲ διατάξεις τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ τοῦ δικονομικοῦ δικαίου ἤριζον περὶ τὴν εὐνὴν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς συζύγου, ἡ ὁποία πρὸς ἐπίμετρον ἄφθονα παρουσίασε καὶ τὰ σημεῖα τῆς γονιμότητος, διότι καὶ τέκνα ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου προῆλθον εἰς φῶς!

Τοιαύτη ἡ παραχθεῖσα πρωτοτύπως ἀνώμαλος κατάστασις, ἥτις συνεκρατήθη μετέωρος ἐπὶ ὀκτὼ ὅλα ἔτη μετὰ τὸ πέρας τῶν ὁποίων ὁ πανδαμάτωρ ἐμάλαξε τὰ πείσματα καὶ ἀνεζητήθη καὶ ἀνευρέθη ἡ λύσις, ἥτις κατὰ τοῦτο ἦτο δυσχερεστάτη, καθότι ἔπρεπε νὰ ἐφευρίσκετο μέσον δι' οὗ νὰ ἀνετρέπετο ἡ ἀπόφασις τῶν Ἐφετῶν ἡ ἀπορρίψασα τὴν περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τοῦ πρώτου συζύγου, διότι τότε καὶ μόνον ὁ δεύτερος γάμος θὰ ἐθεωρεῖτο ἀπ' ἀρχῆς ἔγκυρος καὶ τότε καὶ μόνον δὲν θὰ ἐθεωροῦντο νόθα τὰ ἐν τῷ μεταξὺ γεννηθέντα τέκνα.

Πῶς δὲ ἐμεθοδεύθη ἡ λύσις αὕτη; Διὰ τριτανακοπῆς τοῦ δευτέρου συζύγου κατὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεως τῶν Ἐφετῶν, ἥτις εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν καὶ ἥτις ἐγένετο δεκτὴ διὰ τῆς πρό τινων μόλις ἡμερῶν δημοσιευθείσης ὑπ' ἀριθ. 388 ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἑξῆς σκέψεων.

«Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ δίκην ἀνακοπὴ ἐγειρομένη ὑπὸ τοῦ ἀνακόπτοντος ..... μὴ προσκληθέντος εἰς τὴν δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ τριτανακοπτομένη ἀπόφασις καὶ στηριζομένη ἐπὶ ἐννόμου συμφέροντος ἐπηρεαζομένου ἐκ τῆς ἀνακοπτομένης ἀποφάσεως, εἶνε δεκτὴ κατὰ τύπους καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν, μετατιθεμένου τοῦ ἀνακόπτοντος εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀνακοπτομένης ἀποφάσεως κατάστασιν καὶ ἐξεταζομένης ἐκ νέου τῆς ἀπὸ 4 Αὐγούστου 1900 ἐφέσεως τοῦ ἤδη καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ ..... ἀπευθυνομένης κατὰ τῆς ἤδη καθ' ἧς ἡ ἀνακοπὴ καὶ κατὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 5229 (1900) ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐκκληθείσης ταύτης ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτὴ ἡ περὶ διαζυγίου ἀγωγὴ τοῦ ..... καὶ ἐκηρύχθη διαλελυμένος ὁ μετὰ τῆς τότε συζύγου ..... γάμος καὶ ἑπομένως δὲν εἶχεν οὗτος συμφέρον νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν, διὸ ἀπορριπτέα ἦτο ἡ ἔφεσίς του ὡς ἀπαράδεκτος δι' ἔλλειψιν νομίμου συμφέροντος· ἡ δὲ συγγνώμη, ἣν διὰ τῆς ἐφέσεώς του καὶ τῆς ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1900 δηλώσεώς του παρέσχεν εἰς τὴν σύζυγόν του, γενομένη ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ζητήσῃ τὸ διαζύγιον διὰ πάντα ἄλλον γεγενημένον λόγον, θεωρεῖται ὡς μὴ οὖσα καὶ ὡς μηδὲν σχοῦσα νόμιμον ἀποτέλεσμα, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποτελέσῃ ἔννομον συμφέρον πρὸς παραδοχὴν τῆς ἐφέσεώς του· ἡμαρτημένως δὲ ἡ ἀνακοπτομένη ἀπόφασις ἐξ ἐναντίων ὁρμηθεῖσα λόγων ἐδέχθη τὴν ἔφεσιν καὶ μεταρρυθμίσασα τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν ἀπέρριψε τὴν περὶ διαζυγίου ἀγωγήν. Διὸ πρέπει, δεκτῆς γενομένης τῆς ἐπιδίκου ἀνακοπῆς, νὰ καταργηθῇ ὡς πρὸς πάντας τοὺς διαδίκους, προκειμένου περὶ ἀδιαιρέτου ἀντικειμένου. Εἰ καὶ ἠδύνατό τις εἰπεῖν ὅτι ἡ προκειμένη ἀνακοπὴ εἶνε ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος, διότι ἡ ἀνακοπτομένη ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ δίκης ἀντικείμενον ἐχούσης προσωπικὴν κατάστασιν τῶν δικαζομένων, ἀποτελεῖ δεδικασμένον κατὰ παντὸς καὶ δὴ καὶ κατὰ τοῦ ἀνακόπτοντος.

Διὰ ταῦτα.

Δεχόμενον τὴν ὑπὸ δίκην ἀνακοπήν.

Καταργεῖ τὴν ἀνακοπτομένην ὑπ' ἀρ. 1691 (1900) ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου ὡς πρὸς πάντας τοὺς διαδίκους, ἀπορριπτομένης τῆς ἀπὸ 4 Αὐγούστου 1900 ἐφέσεως τοῦ ..... κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5229 (1900) ἀποφ. τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν καὶ ἐπικυρουμένης ταύτης.

Η ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ

ΩΣ ΤΙΤΛΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΣ

ΥΠΟ

ΗΛΙΑ Κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ

Ὑφηγητοῦ τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Παρετηρήθη ὅτι ἡ καινοτομία αὕτη ἀντίκειται καὶ πρὸς τὴν οἰκονομικὴν φύσιν τῆς συναλλαγματικῆς, διότι πῶς, λέγουσι, συμβιβάζεται ἐκτελεστότης καὶ νόμισμα, πρὸς ὃ ἐξομοιοῦται αὕτη; Ἀλλὰ τὸν συνδυασμὸν τοῦτον εὑρίσκομεν σκόπιμον, διότι ἀκριβῶς τότε ἡ συναλλαγματικὴ ἀποβαίνει οἰκονομικῶς νόμισμα, τότε κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Vivante (n° 1810) ἡ κατὰ παράδοσιν φράσις, ὅτι ἡ συναλλαγματικὴ εἶναι τὸ νόμισμα τῶν ἐμπόρων, ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν πραγματικότητα, ὅταν δύναταί τις *ἀμέσως* νὰ εἰσπράξῃ τὸ ἐν αὐτῇ σημειούμενον ποσόν, ὅπερ βεβαίως ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ἐκτελεστότητος.

Ἀντετάχθη προσέτι, ὅτι εἶναι λίαν ἐπικίνδυνον νὰ ἐπιτρέπωμεν τῷ τυχόντι νὰ καθιστᾷ ἰδιωτικὸν ἔγγραφον μονονουχὶ τίτλον ἐκτελεστόν, ἄνευ διαμεσολαβήσεως δημοσίου λειτουργοῦ, ἢ εἰδικῶς τοῦ δικαστοῦ καί τινος βραχυτάτης ἀντιπαραστάσεως τῶν ἐνδιαφερομένων ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ μομφὴ αὕτη οὔτε τὴν κατ' ἀρχὴν παραδοχὴν τῆς νέας διατάξεως ἀποκρούει, οὔτε εἶναι ἀκριβής, διότι ἡ νέα διάταξις ἐπιτρέπει, ὡς νῦν ἐπὶ τῶν ἤδη ἐκτελεστῶν τίτλων, τὴν ἀνακοπὴν ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας κατὰ τῆς ἐπιταγῆς περὶ πληρωμῆς τῆς συναλλαγματικῆς, δι' ἧς ἡ ὑπόθεσις ἀνακρίνεται συνοπτικώτατα συνήθως ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου.

Νομίζω δὲ ὅτι αἱ τυχὸν καταχρήσεις, ὧν τὸ φάσμα οἱ ἀντειπόντες προβάλλουσι, μὴ σωματωθὲν ὅμως ἐν τῇ ἰταλικῇ πράξει μέχρι τοῦδε, καὶ αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ ἀναφανῶσιν ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ τῆς συναλλαγματικῆς, καὶ ποινικῶς δύνανται νὰ τιμωρῶνται καὶ ἐπὶ τέλους αὗται δὲν εἶναι τοσοῦτον πιθαναί, ὥστε ἄμεσος νὰ προκύπτῃ κίνδυνος ἐκ τῆς ἐκτελεστότητος, ὅσον ἐξ ἑτέρου βέβαια εἶναι τὰ κωλύματα τοῦ κομιστοῦ, γνωστὰ ἤδη τοῖς πᾶσι, τὰ ὁποῖα οὗτος θὰ συναντήσῃ, τηρουμένου τοῦ κρατοῦντος συστήματος. Πρὸς τούτοις ἀδιστάκτως φρονῶ, ὅτι προ-

τιμώτερον εἶνε νὰ θυσιασθῇ λίαν ἀπίθανος κατάχρησις, καὶ ἂν ποινικῶς δὲν δύναται νὰ προληφθῇ, πρὸ τῆς ἀναμφισβητήτου ἐντάσεως τῆς κυκλοφορίας τῆς συναλλαγματικῆς.

✡

Ἐκεῖνο ὅμως, πρὸς ὃ καὶ ἐγὼ συμφωνῶ, εἶναι ὑπερβολή τις, μέχρι τῆς ὁποίας ἐξίκετο ὁ ἰταλὸς νομοθέτης. Ὀρθῶς βεβαίως ἐπέτρεψε ἀνακοπὴν κατὰ τῆς ἐπιταγῆς καὶ ὀρθῶς ἐξ ἑτέρου ὡς κανόνα ἐδέχθη ὅτι ἡ ἀνακοπὴ δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν, εἰ μὴ διὰ σπουδαίους λόγους (gravi motivi). Ἔδει ὅμως νὰ ὁρισθῶσι τίνες οἱ σπουδαῖοι οὗτοι λόγοι, διότι πρέπει νὰ λεχθῇ, ὅτι ἐὰν ἡ κρίσις περὶ τῆς σπουδαιότητος τούτων ἀφεθῇ τῷ δικαστῇ, ἡ αὐθαιρεσία αὐτοῦ ἢ συνήθης τις ἐπιείκεια ἠδύνατο νὰ ματαιώσῃ τὰς ἐκ τῆς ἐκτελεστότητος ὠφελείας.

Ἰδίως ὅμως ἐπικριτέα εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς διατάξεως, ὅτι ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου, καὶ σοβαρωτάτων λόγων ὑπαρχόντων, δὲν δικαιοῦται νὰ διατάξῃ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως, εἰ μὴ ἂν δοθῇ ἀσφάλεια ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου. Καὶ ἀρά γε τοσοῦτον ἀμείλικτος καὶ ἀμάλακτος ἔδει νὰ δειχθῇ ὁ νομοθέτης καὶ ὅταν ἡ ὑπογραφὴ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις ἐφαίνετο προδηλότατα πλαστή, ἢ ὁ ὀφειλέτης προσάγῃ ἐξόφλησιν ἐν συμβολαιογραφικῷ ἐγγράφῳ ἢ ἄλλοι ὑπάρχωσι λόγοι ἀμέσως πείθοντες;

Ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ ἀληθῶς σημείῳ ἡ διάταξις ἐπικρίνεται ὑπὸ τῶν πλείστων συγγραφέων (*Cesareo-Consolo* Trattato della espropriazione (1891) Τόμ. I σελ. 48, *Mattirolo* Trattato della procedura civile Τόμ. V (1896) nº 303, Bolaffio ἐν τῷ περ. Temi Veneta τοῦ 1883, 161, *Vivante* ἀνωτ. nº 1809, *Supino* Codice di commercio comment. III nº 526, *Vidari* La cambiale nº 420, κλπ.). Καὶ ἐζήτησαν μὲν συγγραφεῖς τινες (*Giannini* ἀνωτ. σελ. 83, *Vidari* ἀνωτ. nº 420) καὶ ἡ νομολογία νὰ κολάσωσι τὴν αὐστηρότητα τῆς διατάξεως διὰ τῆς ἐκδοχῆς ὅτι, τοῦ νόμου μὴ ὁρίζοντος τὸ ποσὸν ἢ τὸ εἶδος τῆς ἐγγυήσεως, ὁ δικαστὴς δύναται νὰ ὁρίσῃ ἐλάχιστον ποσὸν ἀναλόγως τῆς βαρύτητος τῶν λόγων τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ὀφειλέτου, οὐχ ἧττον συμφωνῶ τῇ ἐπικρίσει καὶ ἀνομολογῶ ὅτι τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς διατάξεως εἶνε τραχὺ καὶ ὑπερβολικόν, ἠδύνατο δὲ ὁ νομοθέτης νὰ ἀφήσῃ τῷ δικαστῇ ἐλευθερίαν, ὅπως ἐπιβάλλῃ τὴν ἐγγύησιν ἐπιλεκτικῶς, τῷ ὀφειλέτῃ ἢ τῷ δανειστῇ, κατὰ τὰς περιστάσεις, ὡς ἄλλως τε ἀφῆκεν αὐτῷ τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν σοβαρότητα τῶν ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου προτεινομένων ἀντιρρήσεων ἢ ὅπως μὴ ἐπιβάλλῃ αὐτὴν παντάπασι. Πρόδηλον ὅμως ὅτι ἡ παρατήρησις αὕτη δὲν ἀφορᾷ τὴν βάσιν τῆς νέας διατάξεως, περὶ δὲ τῆς βάσεως ταύτης ἡμεῖς μόνον ἀσχολούμεθα.

III

Ἡ ἐκτελεστότης ἄρα τῆς συναλλαγματικῆς δὲν εἶνε ἀποκρουστέα κατ' ἀρχήν, διὰ καταλλήλου δὲ τροποποιήσεως τῆς διατάξεως ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν τῆς ἀνακοπῆς, ἠδύνατο οὐχὶ δυσχερῶς νὰ ἐκλίπῃ καὶ ἡ ἀνωτέρω ἀντίρρησις.

Ἀλλ' ἐπισείουσιν ἡμῖν οἱ ἀπολύτως μεμφόμενοι τῆς καινοτομίας ταύτης τὸ ἐπιχείρημα ὅτι οἱ μετὰ τὸν ἰταλικὸν κώδηκα συνταχθέντες κώδηκες, δὲν ἀπεδέχθησαν αὐτήν, ἰδίως δὲ ὁ ρουμανικὸς κώδηξ, ὅστις μάλιστα σχεδὸν κατ' ἀντιγραφὴν τοῦ ἰταλικοῦ συνετάχθη, δὲν περιέχει τὴν καινοτομίαν ταύτην, οὐδὲ ὁ τοῦτον τροποποιήσας νόμος τῆς 5 Ἀπριλίου 1900 (Ὅρα *Giannini* ἀνωτ. σελ. 24 καὶ ἰδίως *Diena* Trattato di diritto commerciale internazionale τόμ. III (1905) nº 248 σελ. 228 σημ. 1). Ἀλλ' ἡ ἀντιλογία αὕτη δὲν εἶνε βεβαίως κρίσιμος, τὸ μὲν διότι λόγῳ τῆς σπουδαιότητος τῆς καινοτομίας ταύτης, μὴ κατανοηθείσης ἐπαρκῶς ἐν ἀρχῇ ὑπό τινων νομολόγων, πολλαὶ καὶ δειναὶ μομφαὶ κατ' αὐτῆς, ὡς εἴρηται, ἐξηνέχθησαν, ἐντεῦθεν δὲ οἱ συγχρόνως σχεδὸν συντάσσοντες τοὺς ἀλλοδαποὺς νόμους, ἐπηρεάσθησαν ἐξ αὐτῶν, ἄλλως τε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ ἱσπανικὸς κώδηξ, συνταχθεὶς μετὰ τὸν ἰταλικὸν καὶ δὴ κατ' ἀρχὴν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ, περιέχει *παραπλησίαν* διάταξιν, ἐπιβάλλουσαν ἀσθενῆ τινα μεσολάβησιν τοῦ δικαστοῦ, ἐπίσης δὲ καὶ ἐν τῇ ἑλβετικῇ νομοθεσίᾳ ὑπάρχουσι τοιαῦται *τολμηραὶ* διατάξεις. (Ἱσπαν. κώδ. ἄρθ. 521, κώδηξ ὁμοσπονδ. τῆς Ἑλβετ. ἄρθ. 812 καὶ νόμ. περὶ πτωχεύσεως τοῦ 1889. Πρβ. καὶ Μεξικανικὸν κώδηκα ἄρθ. 534 καὶ Ἀργεντινὸν ἄρθ. 673 καὶ 675. Τὸ ἄρθρον 673 λέγει: Die Wechsel begründen *exekutivklagen* ..... Ὅρα *Borchard* Sammlung. Οὐχ ἧττον ὅρα τὸν ρωσσικὸν νόμον τῆς 27 Μαΐου 1902 περὶ συναλλαγματικῶν ἄρθρ. 73—77 καὶ 112—114 ἐν Goldschmidt Zeitsch. τοῦ 1903 τόμ. 53 σελ. 479 καὶ ἐν Annuaire de la legislation étrangére 1902 σελ. 579 καὶ ἰδίως *Canstein* Das Weshselrcht Österreichs 1903 σελ. 275). (Ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ "ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ,,

Ἐκ τῆς ἀφορμῆς τῶν ὀλίγων παρατηρήσεων ἐκτάκτου ἡμῶν συνεργάτου, σχολιάσαντος εἰς τὸ προπαρελθὸν φύλλον ἀπόφασίν τινα τοῦ Εἰρηνοδικείου Μεγαλοπόλεως, μᾶς ἀποστέλλεται ἡ κατωτέρω ἐπιστολή, ἥτις, πλὴν τοῦ μειονεκτήματος ὅτι συνθηματικὴν φέρει ὑπογραφήν, ἔχει καὶ τὸ ἕτερον μειονέκτημα, ὅτι δὲν ἀναφέρει οὔτε τοὺς ἀριθμοὺς τῶν δεκτικῶν, κατὰ τὸν γράφοντα, ἐλέγχου ἀποφάσεων, οὔτε τὰ ἐκδόντα αὐτὰς δικαστήρια. Προφανὲς ἑπομένως ὅτι πᾶς ἔλεγχος ὑπὸ τοιούτους ὅρους, μαρτυρεῖ, ἂν μή τι ἄλλο, πάντως ὅμως ἔλλειψιν θάρρους, τὸ ὁποῖον εἶνε ἀναποσπάστως συνδεδεμένον μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐλέγχου.

Ἡ ἐπιστολὴ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Φίλε κ. Συντάκτα τῆς «Δικαιοσύνης»,

Μετὰ πολλῆς προσοχῆς παρακολουθῶ τὴν εὐθαρσῆ πορείαν τῆς «Δικαιοσύνης» ἐν τῷ ἐλέγχῳ ἰδίως τῶν δικαστ. ἀποφάσεων, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ μὴ ὁμολογήσω ὅτι ἐλυπήθην τὸν ἀτυχῆ Εἰρηνοδίκην Μεγαλοπόλεως διὰ τὴν εὔλογον μὲν λίαν ὅμως ἀνεπιεικῆ ἐπίκρισιν τῆς ἀποφάσεώς του ὑπὸ τοῦ «Ἁλιέως», ὅτι ἀπηγόρευσε μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν τοῦ περὶ ἰατρικῶν ἐπισκέψεων ἰσχυρισμοῦ. Ἐὰν ὁ Ἁλιεὺς ἤρχιζε τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἀνωτέρων δικαστηρίων, σᾶς βεβαιῶ ὅτι τόσον πολλοὺς καὶ τόσον ὀγκωδεστέρους μαργαρίτας ἤθελε συλλάβει, ὥστε ὁ ἐκ Μεγαλοπόλεως ἤθελε τελείως ἐξαφανισθῇ πρὸ τῶν μεγάλων ἐκείνων ὀγκολίθων.

Ὁ ἀτυχὴς Εἰρηνοδίκης εὗρεν ἴσως ἐν τῷ ἄρθρ. 408 § 2 τῆ Πολ. Δικον. ὅτι τὰ βιβλία τῶν ἀνεγνωρισμένων ἰατρῶν ἀποδεικνύουσι τὰς ἐπισκέψεις αὐτῶν, καὶ ἴσως διὰ τοῦτο διέταξε τοιαύτην ἀπόδειξιν. Ἀλλὰ τί εἶνε τοῦτο ἀπέναντι ἀποφάσεως ἑπταμελοῦς δικαστηρίου, καθ' ἣν ἐπιτρέπεται τῷ ὀφειλέτῃ Α κατὰ τοῦ δανειστοῦ του Β *μαρτυρικὴ* ἀπόδειξις ὅτι ὁ Γ ὀφειλέτης τοῦ Α λαβὼν καὶ δεχθεὶς ἐντολὴν παρ' αὐτοῦ νὰ καταβάλῃ τῷ Β μεγάλα ποσὰ ἀπέναντι τοῦ χρέους τοῦ ἐντολέως ἐπὶ ἐγγράφῳ ἀποδείξει, τὰ κατέβαλε τῷ ὄντι;

Τί εἶνε ἡ ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδ. Μεγαλοπόλεως ἀπέναντι ἀποφάσεως πενταμελοῦς δικαστηρίου, ἐπιβαλόντος παμψηφεὶ *ἐπακτὸν ὅρκον*, ὅτι δι' οὐδενὸς συμβολαίου μετεβιβάσθη ἡ κυριότης ἀκινήτου;

Τί εἶνε τέλος ἡ ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδ. Μεγαλοπόλεως ἀπέναντι ἀποφάσεως τριμελοῦς δικαστηρίου, *παμψηφεὶ* ἐπιτρέψαντος *μαρτυρικὴν* ἀπόδειξιν ἰσχυρισμῶν, ὅτι ὁ ἀποδεικνύων ἔχει ἀπαίτησιν δρ. 30,000 κατ' ἄλλου τινός, ἐπιδικασθεῖσαν αὐτῷ *δι' ὡρισμένης δικαστικῆς ἀποφάσεως*;

Καὶ ταῦτα εἶνε ἁπλᾶ παραδείγματα ληφθέντα ἐκ μεγάλης σωρείας ὁμοίων μαργαριτῶν, ὧν τὸ πλῆθος ἐξακολουθεῖ ὁσημέραι αὐξανόμενον, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλοτε ἴσως θὰ προσφέρω τινὰς πρὸς τὴν «Δικαιοσύνην», καίτοι ἡ χωρητικότης τῶν στηλῶν αὐτῆς δὲν φαίνεται ἀρκοῦσα ἵνα περιλάβῃ τόσον πλῆθος.

Χάριν λοιπὸν διὰ τὸν Εἰρηνοδίκην Μεγαλοπόλεως, παρακαλῶ.

Ἀθήνησιν 9 Ἀπριλίου 1908.

Ἰχνεύμων

Αἱ στῆλαι τῆς «Δικαιοσύνης» εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς δικηγόρου, δικαστοῦ ἢ ἄλλου δικαστικοῦ προσώπου, εὑρισκομένου εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀνακινήσῃ πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον μὲ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου.

Ἡ εἰκὼν

Φανταστῶμεν ἕνα Σ. Σταματίου, διάφορον ἐκείνου ὃν ἡ πραγματικότης ἔχει παρασκευάσει, μὴ παιδαγωγηθέντα ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τοῦ δημοσιογραφεῖν ὑπὸ ἑνὸς Γαβριηλίδου, μὲ ἀντίληψιν τῶν ὑποχρεώσεων πρὸς ἑκάστην ἀρχὴν τοῦ Κράτους καὶ πρὸς ἑκάστην κοινωνικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν τάξιν οὐδεμίαν, μὲ ἓν ἐγὼ τεράστιον, κτηνῶδες ὅπως λέγουν, μορφώσαντα ἄνευ ἢ μετὰ λόγου, τὴν ἀντίληψιν ὅτι ὁ κλῆρος ἔδει τελειότερος νὰ ἦτο ἢ ὁ στρατὸς ἄλλος ἐκείνου ὁ ὁποῖος τὴν σήμερον εἶνε ἢ ἡ δικαιοσύνη διάφορος, λαμβάνοντα δὲ ἀνὰ χεῖρας μίαν ῥάβδον καὶ διευθύνοντα ταύτην σήμερον μὲν κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ Μητροπολίτου καὶ αὔριον κατὰ τῆς ῥάχεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἢ καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τὴν ἑπομένην κατὰ τοῦ πρώτου τυχόντος ἀρχηγοῦ ἢ στρατιώτου οἱασδήποτε δημοσίας ὑπηρεσίας.

Ὅταν δὲ τοῦτο πρὸς στιγμὴν φαντασθῶμεν, ἂς ρίψωμεν ὄπισθεν ἡμῶν τὸ βλέμμα καὶ ἂς ἀπαντήσωμεν εἰς τὸ ἐρώτημα: Πολιτείας τὸ ὄνομα ἁρμόζει νὰ φέρῃ μία ἔκτασις γῆς κατωκημένη ὑπὸ ἀνθρώπων μεταξὺ τῶν ὁποίων εἷς, φέρων ἔνδυμα ὅπερ προδίδει ὅτι οἱ λοιποὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐστήριξαν τὰ ἱερώτερα τῶν ὀνείρων του, τοιαύτην ποιεῖται χρῆσιν τοῦ ξίφους του; Ἂς εὐχηθῶμεν τοιαύτην γενικὴν σημασίαν νὰ μὴ ἔχῃ τὸ ἐν Κερκύρᾳ ἐπεισόδιον.

.....

Καὶ δὲν ἔχει

Καὶ δὲν εἶνε δυνατὸν τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ νὰ μαρτυρῇ καθολικὴν παράλυσιν, διότι Πολιτεία ἐν τοιαύτῃ διατελοῦσα καταστάσει, δὲν εἶνε νοητὸν ὅτι δύναται κατὰ ἑνὸς ἀνθυπιλάρχου τῶν ἀρχῶν τοῦ ἐν Κερκύρᾳ, νὰ ἀντιπαρατάξῃ ἕνα Εἰσαγγελέα τοῦ ἀναστήματος τοῦ **Ἐπαμ. Βλαστου.**

Ἰδοὺ καὶ ἡ διαφορά.

Θέλετε δὲ τὴν διαφορὰν μεταξὺ τούτου καὶ ἐκείνου; Ὁ πρῶτος, ὁ ἀνθυπίλαρχος, ἴσως ἐκ τοῦ νεαροῦ τῆς ἡλικίας του, ἴσως ἐκ συμπτώσεων, δὲν ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀντικρύσῃ ἐν πολέμῳ τὸν ἐχθρὸν καὶ διὰ τοῦτο ἐξαντλεῖ τὸ πολεμικόν του μένος ἐντὸς τῶν πόλεων καὶ κατὰ τῶν ὁμοεθνῶν του. Ὁ δεύτερος, ὁ Εἰσαγγελεύς, ὁ Ἐπαμ. Βλαστός, ἀφοῦ πρὸ δωδεκαετίας ἔβαψε μὲ τὸ αἷμά του τὸ ἔδαφος τῆς Κρήτης, ᾐσθάνθη τὴν ὑποχρέωσιν καὶ ἐν εἰρήνῃ νὰ προτάξῃ τὸ στῆθός του πρὸς ὑπεράσπισιν ἑνὸς πολίτου.

.....

Ἄτοπον

Καὶ ἄλλοτε προέβημεν εἰς τὴν αὐτὴν παρατήρησιν καὶ σήμερον τὴν ἐπαναλαμβάνομεν. Κατὰ τὴν ἑβδομάδα καθ' ἣν **Ἐκεῖνος,** ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ὁποίου ἐξῆλθε τὸ «Εἰρήνη ὑμῖν» καὶ «Ἄφες αὐτοῖς» πάσχει, καθ' ἣν τὰ μίση καταπαύουν καὶ ἡ ἀνθρωπότης αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τῆς γαλήνης, δὲν ἦτο δύσκολον νὰ κατέθετε πρὸς στιγμὴν τὸ ξίφος της καὶ ἡ Ποινικὴ δικαιοσύνη, διότι τὸ θέαμα τοῦ Πλημμελειοδικείου Ἀθηνῶν συνεδριάζοντος καὶ κατ' αὐτὴν τῶν Παθῶν τὴν ἑβδομάδα καὶ δεσμίους ἐξαποστέλλοντος εἰς τὰς φυλακὰς τοὺς καταδίκους, ἐμπνέει, ἂν μή τι ἄλλο, τοὐλάχιστον τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἡ ἐκδίκησις εἶνέ τι ὅπερ οὐδὲ πρὸ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Θεανθρώπου ἀποκαλύπτεται.

.....

Διὰ τοὺς οἰκτιρμούς!

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν γοργότητα ἣν ἐπιδεικνύει ἡ δικαιοσύνη ἡμῶν κατὰ τὴν λύσιν τῶν ἰδιωτικῶν διαφορῶν, εἴχομεν ἀναγράψει εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον, ὅτι τώρα μόλις, μετὰ πέντε ὅλα ἔτη, κατέστη δυνατὴ ἡ ἔναρξις τῆς διεξαγωγῆς μαρτυρικῶν ἀποδείξεων ἐπὶ τῆς περιφήμου ὑποθέσεως τῶν ἀτμοπλοίων «Ἄσσου» καὶ «Πυλάρου». Φαίνεται ὅμως ὅτι ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ τῆς βραδύτητος τὸ ἔπαθλον ἀνήκει ὁριστικῶς εἰς τὴν Ποινικὴν δικαιοσύνην, ἂν κρίνῃ τις ἐκ μιᾶς εἰδήσεως ἐρριμμένης εἴς τινα γωνίαν Ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος τῆς παρελθούσης Τετάρτης, διὰ τῆς ὁποίας ξηρότατα ἀνακοινοῦνται εἰς τὸ Πανελλήνιον τὰ ἑξῆς ἐπὶ λέξει: «Ἐνώπιον τοῦ Στρατοδικείου ἐδικάσθη χθὲς ἐπὶ φυγοστρατείᾳ ἐν καιρῷ .... πολέμου, ὁ Ἀθ. Καλλιφωνίτης!» Ἂν δὲν ἀπατώμεθα, ὁ τελευταῖος πόλεμος, ὃν διεξήγαγεν ἡ Ἑλλάς, εἶνε ὁ πρὸ δωδεκαετίας, ἀτυχὴς ἐπονομασθείς, διὰ παράπτωμα δὲ τοῦ πολέμου ἐκείνου καλεῖται σήμερον νὰ δώσῃ λόγον εἷς στρατιώτης.

Διὰ τοὺς οἰκτιρμούς, ὄχι πλέον τοῦ Ἄρεως ἢ τῆς Νεμέσεως, ἀλλὰ τῆς εὐπρεπείας καὶ τῆς αἰδοῦς, ὀπερέτται μὲ λιπρέττα τοιαύτης μορφῆς εἶνε τόσον δύσκολον νὰ τελειώσουν ἐπὶ τέλους;

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΙ ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ

Ἡ περίπτωσις εἶχεν ὡς ἑξῆς: Ὁ Α. παρέστησεν εἰς τὸν Β. ὅτι εἶνε εἰς θέσιν νὰ κατασκευάσῃ ἢ ἐν γένει νὰ χορηγήσῃ εἰς αὐτὸν κίβδηλα νομίσματα. Ὁ Β. καταπεισθεὶς ἐκ τῶν παραστάσεων τούτων, ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν καὶ κατέβαλεν εἰς τὸν Α. τὸ ὑπ' αὐτοῦ ζητηθὲν ποσόν. Ὁ Α. ἀφοῦ ἐνεθυλάκωσε τὸ ὑπὸ τοῦ Β. καταβληθὲν ποσόν, ἠρνήθη νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του, δηλώσας ὅτι οὔτε γνωρίζει νὰ κατασκευάζῃ νομίσματα οὔτε εἶνε κάτοχος κιβδήλων καὶ ἑπομένως ἀδυνατεῖ νὰ διαθέσῃ τοιαῦτα. Ἐντεῦθεν τὸ διπλοῦν ἐρώτημα: Ἐνέχεται ὁ Α. ἀστυκῶς; Εὐθύνεται τοὐλάχιστον ποινικῶς; Ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος ὁμόφωνοι πάντες. Ἡ αἰτία αἰσχρά, ἄρα κρείσσων ὁ νεμόμενος, ἄρα στερεῖται ἀγωγῆς περὶ ἀναλήψεως ὁ Α. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου; Ὁμόφωνοι καὶ πάλιν πάντες ὡς πρὸς τὸ τελικὸν συμπέρασμα. Οὔτε ἀδίκημα ἀπάτης δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ οὔτε ἄλλο τι. Ποῖα ὅμως τὰ συνεπέστερα πρὸς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν νομοθεσίαν ἐπιχειρήματα τὰ ἄγοντα εἰς τὸ μοναδικὸν τοῦτο συμπέρασμα; Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἔρις ἀπερίγραπτος καὶ συζήτησις ἀτελεύτητος τῶν διαφόρων νομομαθῶν, ὁρμητήριον ἔχουσα σχετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς πατρίδος των Γερμανίας. Οἱ ἀνώτατοι Γερμανοὶ θεμιστοπόλοι ἐδέχθησαν σοφιστικώτατα ἀλλὰ καὶ πρακτικώτατα, ὅτι εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν ἱστορίαν ἐλλείπει τὸ κυριώτατον στοιχεῖον τοῦ ἀδικήματος τῆς ἀπάτης, ἤτοι ἡ ζημία τοῦ ἀποπλανηθέντος τυχὸν Α. Διατὶ δέ; Διότι ἐκεῖνο ὅπερ ὁ καταβαλὼν Α. συνεφωνήθη νὰ ἐλάμβανε παρὰ τοῦ Β. τὰ κίβδηλα δηλαδὴ νομίσματα, οὐδεμίαν εἶχεν ἀγοραίαν ἀξίαν. Ὅπως ἄρα, λέγουν, ἐὰν τὰ ἐλάμβανε οὐδὲν θὰ ἐκέρδαινε, οὕτω καὶ μὴ λαβὼν ταῦτα οὐδὲν ἀπώλεσεν! Ἄρα οὐδὲν ἐζημιώθη καὶ ἑπομένως δὲν ἐξηπατήθη κατὰ νόμον. Ναὶ ὅμως λέγουν οἱ ἄλλοι σοφοί. Τὸ συμπέρασμα εἶνε ὀρθόν, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ ἐπιχείρημα, ἀντὶ τοῦ ὁποίου ὑποδεικνύουν ὡς μᾶλλον ἀκλόνητον τὸ ἑξῆς: Δὲν πρέπει νὰ καταδιωχθῇ ὁ μὴ παραδοὺς, καθ' ἣν ἔδωκε ὑπόσχεσιν, τὰ κίβδηλα νομίσματα Β. διότι ἂν τὰ παρέδιδε θὰ παρεῖχεν ἀφ' ἑνὸς τὰ μέσα εἰς τὸν Α. νὰ καταστῇ ἔνοχος παραχαράξεως ἢ κιβδηλείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ ὁ ἴδιος θὰ καθίστατο αὐτουργὸς ἢ συνεργὸς τοῦ αὐτοῦ ἀδικήματος. Ἐὰν ἑπομένως χαρακτηρί-

σωμεν τοῦτον ἔνοχον ἀδικήματός τινος, τότε καταλήγομεν νὰ δεχθῶμεν ὅτι ὁ Ποινικὸς νόμος ἀπαγγέλλει ποινὴν καὶ κατ' ἐκείνου ὅστις ἀρνεῖται νὰ διαπράξῃ ἀδίκημα. Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ συζήτησις ἐξακολουθεῖ καὶ ἀπορεῖ ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος πῶς κατορθώνουν οἱ Γερμανοὶ νὰ γράφουν τόμους ὁλοκλήρους. Ὁπωσδήποτε ἀπὸ πάσης ἀπόψεως τὸ ζήτημα δι' ἡμᾶς εἶνε πρακτικόν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀναλόγων περιπτώσεων τοῦ ἀπατεῶνος, ὡς τὸν ὠνομάσαμεν, περιφήμου Μανιάκη καὶ τῶν τούτῳ ὁμοίων.

⁂

Νέα μεταρρύθμισις τῶν ὁρκωτῶν δικαστηρίων, σοβαρῶς μελετωμένη, ἀγγέλλεται ἐκ Γαλλίας. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης Briand συνέταξε νομοσχέδιον καθ' ὃ οἱ ἔνορκοι μετὰ τὴν καταδικαστικὴν ἐτυμηγορίαν θὰ λαμβάνωσι μέρος καὶ κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἐπιβολῆς καὶ ἐπιμετρήσεως τῆς ποινῆς, ὅπερ, ὡς γνωστόν, ἦτο καὶ εἶνε, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν, ἀποκλειστικὸν ἔργον τῶν συνέδρων. Ἀναμφισβήτητον ὅτι καὶ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶνε ἀποτέλεσμα τοῦ δημοκρατικοῦ πνεύματος, ὅπερ τείνει νὰ καταστήσῃ τὰ Κακουργιοδικεῖα καθαρῶς λαϊκὰ δικαστήρια, νὰ μειώσῃ δὲ τὴν δύναμιν τῶν κατ' ἐπάγγελμα δικαστῶν. Αἱ δυσχέρειαι ὅμως αἱ ἐκ τοῦ νομοσχεδίου, αἱ ἀναφυόμεναι κυρίως εἰς τὸ μέρος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψήφων εἶνε τόσαι, ὥστε λίαν ἀμφίβολον ἂν θὰ μεταβληθῇ εἰς νόμον.

⁂

Ἄγνωστον ἐκ ποίου λόγου ἡ Ἀθηναϊκὴ δημοσιογραφία κατέστη κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας κομίστρια γλαυκῶν. Ἀναγγέλλει σοβαρώτατα ὅτι ἡ Ἀστυνομία Βιέννης ἐξέδωκε διάταξιν καθ' ἣν ὁ εὑρίσκων ἀντικείμενόν τι καὶ ἀποδίδων τοῦτο εἰς τὸν ἀπωλέσαντα κύριον, δικαιοῦται εἰς δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἀποδιδομένου. Τοιαῦται ὅμως, ὄχι ἀστυνομικαὶ ἀλλὰ νομοθετικαὶ διατάξεις, ὑπάρχουν ἔκπαλαι εἰς τὰς νομοθεσίας ὅλου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, πλήν.... τῆς Ἑλλάδος.

⁂

Ὅταν ὁ νόμος ὁμιλῇ περὶ ***κατοικιδίων ζώων*** συγκαταλέγει μεταξὺ τούτων καὶ ***τὰς μελίσσας***; Τὸ ἐρώτημα, ὅσον ἐκκεντρικὸν ἂν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως, ἔχει ἀρκετὴν σημασίαν ἐπὶ τῶν περιπτώσεων ἰδίως καθ' ἃς πρόκειται νὰ κριθῇ ἡ ἀστυνὴ ἢ ἡ ποινικὴ εὐθύνη τοῦ ἰδιοκτήτου, πρὸς ἀπότισιν τῆς βλάβης ἣν εἶνε πιθανὸν νὰ ὑποστῇ τις. Τόσον δὲ ἐχαρακτηρίσθη πρακτικὸν ζήτημα, ὥστε ἀπησχόλησε καὶ τοὺς νομομαθεῖς ἐν Γερμανίᾳ καὶ εἰδικὴν τοῦ Γερμανικοῦ Ράϊχσταγ ἐπιτροπήν, εἰς ἣν εἶχεν ἀνατεθῇ ἡ ἐπεξεργασία νομοσχεδίου πρὸς μεταρρύθμισιν τοῦ ἄρθρου 833 τοῦ Γερμανικοῦ ἀστυκοῦ κώδικος, ὅπερ ἄρθρον κονονίζει τὰ τῆς ἀστυκῆς εὐθύνης τοῦ ἰδιοκτήτου κατοικιδίων ζώων. Ἐκ τῆς διεξαχθείσης συζητήσεως κρατήσασα φαίνεται ἡ γνώμη καθ' ἣν αἱ μέλισσαι εἶνε καταλεκτέαι μεταξὺ τῶν κατοικιδίων... ἐντόμων ἢ πτερωτῶν. Ὁ ἐν Ἀθήναις δικηγόρος κ. Δ. Ἀντωνιάδης, ὁ συγγράψας ὡς γνωστὸν εἰδικὴν πραγματείαν περὶ μελισσῶν ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως, ἂς λάβῃ ὑπὸ σημείωσιν καὶ τὰ ἄνω διὰ τὴν δευτέραν τῆς πραγματείας του ἔκδοσιν.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Κύριε Συντάκτα τῆς «Δικαιοσύνης»

Τὸ νομικὸν χρονογράφημα περὶ τοῦ ***αὐτουργοῦ .... μιᾶς αὐτοκτονίας,*** τὸ δημοσιευθὲν ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τῆς «Δικαιοσύνης» ὑπὸ ***Ἐκκεντρικοῦ,*** ἐφ' ὅσον βάσιν ἔχει τὴν ἐξ ἐφημερίδος εἴδησιν, ὅτι ἀφορμὴ τῆς αὐτοκτονίας (διὰ τὸν προτιμήσαντα τοιαύτην λύσιν τῶν σχέσεών του μετὰ τοῦ Δημοσίου) ἦτο ἡ ἀπειλὴ τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας διὰ χρέος πρὸς τὸ Δημόσιον, ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἐμπνευσθὲν ἐκ φιλανθρωπικῶν μᾶλλον λόγων καὶ αἰσθήματος συμπαθείας, ἥτις ἔχει τὸ ἐλάττωμα νὰ ἦνε ἀντίθετος πρὸς γενικώτερα συμφέροντα τοῦ Δημοσίου.

Ἐφ' ὅσον ὅμως βάσιν ἔσχε καὶ ἑτέραν, «***τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων***», ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς παρακαλέσω ὅπως δημοσιεύσητε τὴν παροῦσαν, οὐχὶ μόνον χάριν τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν καθήκοντος, ὅπερ νομίζω ὅτι πᾶς τις γνωρίζων τὴν ἀλήθειαν πρέπει νὰ ἔχῃ πρὸς τὰς Ἀρχὰς καὶ δὴ τὴν Δικαστικήν, τὸ μὲν ἐκθέτων τὴν ἀλήθειαν καὶ φωτίζων τὴν Δικαιοσύνην, τὸ δὲ δικαιῶν αὐτὴν καὶ ὑποστηρίζων ἐν τῇ ἐπιτελέσει τοῦ ἑαυτῆς καθήκοντος, δι' ἣν διαρκῶς παραπονούμεθα ὡς ὑστεροῦσαν κλπ.

Ὡς ἀνωτέρω ὑπηνίχθην, ἡ ἀπειλὴ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας τοῦ αὐτοκτονήσαντος προήρχετο οὐχὶ διὰ χρέος καὶ συνεπῶς ἐκ μέτρου νομίμου πάντως τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς (ὅπερ χρέος πιθανὸν καὶ νὰ ὑπῆρχε) ἀλλ' ἐκ μέρους τῆς Ποινικῆς Δικαιοσύνης ***πρὸς ἐκτέλεσιν ἐντάλματος συλλήψεως*** συνεπείᾳ ἐγκλήσεως μιᾶς πτωχῆς ἐντολίδος μου ἐπὶ ἀπάτῃ, πλαστογραφίᾳ καὶ ὑπεξαγωγῇ δικαιογράφου, ἐξ ὧν αὕτη ἔχασε δρ. 1300, τὴν μόνην ἣν εἶχε περιουσίαν.

Πιθανὸν ὁ τοιαύτην ἐντολὴν λαβὼν χωροφύλαξ, πρὸς ***ἠπιωτέραν ἐκτέλεσιν αὐτῆς*** νὰ προέβαλεν ὡς αἰτίαν τῆς συλλήψεως τῷ ***καταζητουμένῳ πρότερον*** καὶ ἐμπεσόντι τέλος εἰς χεῖρας αὐτοῦ, ἤτοι τῆς Ἐξουσίας, τὴν ἐκτέλεσιν ἐντάλματος διὰ χρέος πρὸς τὸ Δημόσιον, ὡς λόγον ἀνωδυνότατον ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐκ τῆς ἰδιότητος ταύτης τοῦ ὁποίου ἐξήρθη μέχρις ἀγανακτήσεως ἡ συμπάθεια τοῦ ***Ἐκκεντρικοῦ*** συντάκτου τοῦ νομικοῦ χρονογραφήματος.

Ἀλλ' ὁ συλληφθεὶς ***οἶδε*** καὶ οἱ ἐπιζήσαντες αὐτοῦ, ὅσοι ὀλίγας στιγμὰς πρὸ τῆς συλλήψεως καὶ τῆς αὐτοκτονίας ἀνεμίχθησαν εἰς διαπραγματεύσεις περὶ συμβιβασμοῦ μεταξὺ τῆς μηνυτρίας καὶ τοῦ μηνυθέντος πρὸς παροχὴν εἰς τὸν δεύτερον τῶν μέσων καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἱκανοποιήσεως ἐκείνης, ὅτι ἡ σύλληψις ἀφορμὴν εἶχε τὰ ἀντικείμενα δι' ὧν ὁ αὐτοκτονήσας ἀφῆκε νὰ ἐπασχοληθῇ ἡ Ποινικὴ Δικαιοσύνη, καὶ ἀπὸ τῶν ὁποίων ὁ δείλαιος καὶ ταλαίπωρος οὗτος ἔσπευσε ν' ἀπαλλάξῃ ταύτην πάσης περαιτέρω ἐνεργείας καθ' ὃν τρόπον ἔκρινεν ἀσφαλέστερον ἐν τῇ ἀσθενεῖ φαντασίᾳ του.

Πρὸς ἀπόδοσιν δὲ ἀκριβεστέραν τῶν τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τῶν τοῦ Ἐκκεντρικοῦ . . . ***ταῖς Ἐφημερίσιν,*** ὑπενθυμίζω ἁπλῶς τοῖς ἀναγνώσταις τῶν καθημερινῶν τοιούτων ὅτι δὲν εἶνε οὔτε δύνανται νὰ ἦνε ἐξηκριβωμέναι πάντοτε, καὶ δὴ συνήθως, αἱ ἐν αὐταῖς εἰδήσεις, καὶ πολὺ ὀλιγώτερον αὗται εἰσὶν ἐπιβαρυντικαὶ τοῖς αὐτοκτονοῦσιν, ὅπερ νομίζω καὶ ὡς ὀρθότερον καὶ λυσιτελέστερον μέσον περιορισμοῦ τοῦ αὔξοντος ἀριθμοῦ αὐτῶν, ὅταν, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συνέβη, ἀποδίδοται ἡ τραγικὴ λύσις ἑνὸς ἀγνώστου δράματος δι' αὐτοκτονίας εἰς... ἀδικαιολόγητον κατὰ τὸ φαινόμενον αἰτίαν!

Ἡ ***ποιότης*** δὲ τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Δικαιοσύνης» μοὶ παρέχει πρὸς τῷ θάρρει, μεθ' οὗ ἐτόλμησα νὰ ταράξω τὴν γαλήνην ἣν ἐπεζήτησεν ὁ αὐτοκτονήσας, καὶ τὴν ἀνακούφισιν ὅτι δὲν ἀσεβῶ πρὸς τὸ ὑπερλαϊκὸν δόγμα «***ὁ ἀποθανὼν δεδικαίωται***».

Μιχ. Ε. Κανακάκης
Δικηγόρος ἐν Ἀθήναις

Τὸ μὴ ἐκδοθὲν εἰσέτι τεῦχος τοῦ μηνὸς Μαρτίου τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς Νομολογίας» διανεμηθήσεται περὶ τὸ τέλος τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος.

Ἀριθ. 3425.

Ἀποδεικτικὸν

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν τετάρτην (4ην) τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ 1908 ἔτους ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 5 μ. μ. ὁ ὑποφαινόμενος δικαστικὸς κλητὴρ τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν Γρηγόριος Δ. Τσιφλάκος τῇ ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τοῦ δικηγόρου κ. Ἰω. Γ. Λάφη πληρεξουσίου τοῦ Νικολ. Γ. Λάφη κατοίκου Ἀθηνῶν μετέβην καὶ ἐπέδωκα πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τὸν ἀγνώστου διαμονῆς ἀντίδικον Θεμιστοκλῆν Ἀγήνορον πρώην κάτοικον Ἀθηνῶν, τὸ ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1908 κατασχετήριον κατ' αὐτοῦ, κοινοποιούμενον καὶ πρὸς τὴν Τράπεζαν Ἀθηνῶν δι' ἧς καὶ δυνάμει ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν δικαιοῦται λαμβάνειν παρὰ τοῦ ὀφειλέτου δραχ. 920 καὶ μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν παντὸς ἐν γένει δικαιώματός του κατάσχει συντηρητικῶς εἰς χεῖρας τῆς ἄνω τρίτης Τραπέζης Ἀθηνῶν τὸ ποσὸν τῶν δώδεκα (12) ὁμολογιῶν τοῦ Λαχειοφόρου δανείου τῆς Ἐθν. Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τῶν 20,500,000 μετὰ τῶν ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου 1908 (ἀριθ. 3) καὶ ἐφεξῆς τοκομεριδίων των ἢ καὶ τὴν ἀξίαν αὐτῶν ἐκ δραχ. 100 ἑκάστην ἤτοι τῶν δραχμῶν 1200 ἐν ὅλῳ, ἢ καὶ πᾶσαν ἄλλην λαχειοφόρον ὁμολογίαν τοῦ Λαχειοφόρου δανείου τῆς Ἐθν. Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τῶν 400 φράγκων ἑκάστην καὶ μέχρις ἐξοφλήσεως ποσοῦ δραχ. 1200 ἢ καὶ πᾶν ἄλλο χρηματόγραφον καὶ παραστατικὸν ἀξίας ἔγγραφον παρακατατεθειμένον εἰς τὴν ὡς ἄνω τρίτην Τράπεζαν Ἀθηνῶν καὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 1200 καὶ ἢ καὶ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1200 ὅπερ ἔχει παρακαταθέσει ὁ ὀφειλέτης του παρ' αὐτῇ, καὶ

Προσκαλεῖ τὴν ἄνω τρίτην ἵνα κρατῇ εἰς χεῖρας αὐτῆς τὰς ὁμολογίας αὐτὰς ταύτας μετὰ τῶν τοκομεριδίων ἢ πᾶν ἄλλο χρηματόγραφον ἢ τὴν ἀξίαν αὐτῶν μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 1200 ἢ καὶ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1200 μέχρις οὗ τὸ ἁρμόδιον Δικαστήριον ἀποφασίσῃ περὶ τῆς πρός με ἀποδόσεώς των. Γνωστοποιεῖ δὲ τῇ τρίτῃ ὅτι ἤγειρε καὶ τὴν περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγὴν του ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὁ λαβὼν Εἰσαγγελεὺς
Κ. Λυκουρέζος

Ὁ κλητὴρ
Γρηγόρ. Δ. Τσιφλάκος

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον ὅπερ δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης ἐφημερίδος ἡ «Δικαιοσύνη».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8ῃ Ἀπριλίου 1908.

Ὁ πληρεξ. δικηγόρος
Ἰω. Γ. Λάφης

Ἀριθ. 3427.

Ἀποδεικτικὸν

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν τετάρτην (4ην) τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ 1908 ἐννεακοσιοστοῦ ὀγδόου ἔτους ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 5ην μ. μ. ὁ ὑποφαινόμενος δικαστικὸς κλητὴρ τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν Γρηγόριος Δ. Τσιφλάκος τῇ ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τοῦ δικηγόρου κ. Ἰω. Γ. Λάφη πληρεξουσίου τοῦ Νικολάου Γ. Λάφη κατοίκου Ἀθηνῶν μετέβην καὶ ἐπέδωκα πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τὸν Θεμιστοκλῆν Ἀγήνορον πρώην κάτοικον Ἀθηνῶν καὶ ἤδη ἀγνώστου διαμονῆς τὴν ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1908 ἀγωγὴν κατ' αὐτοῦ κοινοποιουμένην καὶ πρὸς τὴν τρίτην Τράπεζαν Ἀθηνῶν ἀπευθυνομένην ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς καὶ μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν παντὸς ἐν γένει δικαιώματός του, ἔνθα καλεῖ τὸν ἀντίδικον ἐμπροθέσμως εἰς συζήτησιν καὶ ἐξαιτεῖται. Νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή του αὕτη καὶ ἀναγνωριζομένης τῆς κατὰ τοῦ ἀντιδίκου ἀπαιτήσεώς του ἐκ δραχ. 920 λόγῳ κεφαλαίου τόκων καὶ ἐξόδων. Νὰ ἐπικυρωθῇ ἡ εἰς χεῖρας τῆς τρίτης Τραπέζης Ἀθηνῶν ἐνεργηθεῖσα συντηρητικὴ κατάσχεσις διὰ τοῦ ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1908 κατασχετηρίου του ἐπὶ 12 ὁμολογιῶν τοῦ Λαχειοφόρου δανείου τῆς Ἐθν. Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τῶν 20,500,000, ἤτοι τῶν (100) ἑκάστης μετὰ τῶν ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου 1908 (ἀριθ. 3) τοκομεριδίων του ἃς αὕτη ἡ τρίτη ἔχει εἰς χεῖράς της καὶ ὀφείλει εἰς τὸν καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις, ἢ καὶ πάσης ἄλλης λαχειοφόρου ὁμολογίας τῆς Ἐθν. Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τῶν 400 φράγκων χρυσῶν ἑκάστης μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 1200 ἢ καὶ πᾶν ἄλλο χρηματόγραφον παραστατικὸν ἀξίας χρηματικῆς μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 1200 καὶ διαταχθῇ ἡ διὰ δημοσίου πλειστηριασμοῦ ἐκποίησις τῶν ἀνωτέρω 12 ὁμολογιῶν τοῦ λαχειοφόρου δανείου τῆς Ἐθν. Τραπέζης τῶν 20,500,000 ἢ καὶ πάσης ἄλλης λαχειοφόρου ὁμολογίας τῆς Ἐθν. Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἢ καὶ παντὸς ἑτέρου χρηματογράφου παραστατικοῦ χρηματικῆς ἀξίας ἐγγράφου, ἵνα ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος πληρωθῇ τὴν ἀπαίτησίν του προνομιακῶς διά τε τὸ κεφάλαιον, τοὺς τόκους καὶ τὰ ἔξοδα. Νὰ διορισθῇ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλος ὁ συμβολαιογράφος Ἀθηνῶν Ἄγγελος Γρηγορόπουλος καὶ ἐν περιπτώσει κωλύματος τούτου ὁ νόμιμος ἀναπληρωτής του, πρὸς ὃν νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ τρίτη νὰ παραδώσῃ τὰς ὡς ἄνω ὁμολογίας ἢ χρεώγραφα καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς, ἵνα ὑποχρεωθῇ ἡ τρίτη νὰ τῷ πληρώσῃ ἐκ τοῦ εἰς χεῖρας κατασχεθέντος ποσοῦ τῶν δραχμῶν 1,200 τὸ ἐπιδικασθησόμενον αὐτῷ ποσὸν διὰ κεφάλαιον τόκους καὶ ἔξοδα καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς, νὰ καταδικασθῇ ὁ ἀντίδικος εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τέλη καὶ

Κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ ἐκδοθησομένη ἀπόφασις.

Ὁ λαβὼν Εἰσαγγελεὺς
Κ. Λυκουρέζος

Ὁ κλητὴρ
Γρηγόρ. Δ. Τσιφλάκος

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον ὅπερ δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης ἐφημερίδος ἡ «Δικαιοσύνη».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8ῃ Ἀπριλίου 1908.

Ὁ πληρεξ. δικηγόρος
Ἰω. Γ. Λάφης

Ἀριθ. 1084.

Ἀποδεικτικὸν

Ἐν Λαμίᾳ σήμερον τὴν δεκάτην τετάρτην (14) τοῦ μηνὸς Μαρτίου τοῦ 1908 ἐννεακοσιοστοῦ ὀγδόου ἔτους, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 3ην μ. μ. ὁ ὑποφαινόμενος δικαστικὸς κλητὴρ τῶν ἐν Λαμίᾳ Πρωτοδικῶν Δημ. Ἀναγνώπουλος τῇ ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τοῦ Θεοδ. Στυλούδη, δικηγόρου, πληρεξουσίου τοῦ Μαρίνου Α. Ἀθανασίου, κατοίκου Σκιάθου, μεταβὰς ἐπέδωκα πρὸς τὸν ἐνταῦθα κ. Εἰσαγγελέα τῶν ἐν Λαμίᾳ Πρωτοδικῶν διὰ τὸν ἀγνώστου διαμονῆς ἀντίδικον Γεώργ. Ν. Κιτσοπανίδην, ἀντίγραφον ἐξ ἀπογράφου ἐκτελεστοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 673 καὶ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου π. ἔ. 1907 ἐρήμην ἀποφάσεως τῶν ἐν Λαμίᾳ Πρωτοδικῶν ἐχούσης παρὰ πόδας αὐτῆς καὶ τὴν ἀπὸ 14 Μαρτίου 1908 ἐπιταγὴν πρὸς πληρωμήν, δι' ἧς ἐπιτάσσει αὐτὸν ἵνα ἐμπροθέσμως πληρώσῃ τῷ ἐντολεῖ του Μαρίνῳ Α. Ἀθανασίου, κατοίκῳ Σκιάθου 1) τὰς διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ἐπιδικασθείσας δραχ. 786 καὶ 30]οο ἐντόκως ἀπὸ 22ας Δεκεμβρίου 1906 πρὸς δραχ. 9 ο]ο ἐτησίως ἄχρις ἐξοφλήσεως, 2) δι' ἐπιδικασθέντα ἔξοδα καὶ τέλη δραχ. 41 καὶ 3) διὰ τό ἀπόγραφον τοῦ εἰρημένου ἀντιγράφου, ἐπιταγήν, ἐπίδοσιν καὶ δημοσίευσιν δρ. 18 καὶ ταύτας ἐντόκως ἀπὸ τῆς ἐπιταγῆς ἄχρις ἐξοφλήσεως, ἄλλως εἰσπραχθήσονται νομίμως. Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένης ἐφημερίδος ἡ «Δικαιοσύνη», ἄλλως κλπ.

Συνετάγη, ἀνεγνώσθη καὶ ὑπεγράφη.

Ὁ λαβὼν Εἰσαγγελεὺς
[Τ. Σ.] **Ν. Στεφανάκος**

Ὁ κλητὴρ
Δ. Ἀναγνώπουλος.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Τῆς ὑπ' ἀριθ. 334 τοῦ 1908 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν ἐκδοθείσης ἐπὶ διαφορᾶς τοῦ ἐκκαλοῦντος Νικολ. Πετράκου κατοίκου Ἀθηνῶν μὴ παραστάντος, καὶ τῆς ἐφεσιβλήτου Ἰωσηφίνης Ἀντωνίου, κατοίκου Ἀθηνῶν, παραστάσης διὰ τοῦ πληρεξουσίου της δικηγόρου Τ. Ι. Συνεσίου.

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐκκαλοῦντος.

Ἀπορρίπτει ὡς ἀνυποστήρικτον τὴν προκειμένην ἔφεσιν αὐτοῦ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1,022 [1907] ἀποφάσεως τοῦ Β' Βορείου Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν ἣν ἐπικυροῖ, καὶ

Καταδικάζει τὸν ἐκκαλοῦντα εἰς τὰ τῆς ἀντιδίκου του ἔξοδα ἐκ δραχ. δέκα ὀκτὼ καὶ τὰ τέλη.

Ἐκρίθη ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν Ἀθήναις τῇ 6ῃ Ἰανουαρίου 1908.

Ὁ προεδρεύων
Ι. Καφόπουλος

Ὁ ὑπογραμματεὺς
Δ. Δαμιανὸς

Ἀκριβὴς περίληψις.

Ἀθῆναι 9 Φεβρουαρίου 1908.

Ὁ πληρεξ. δικηγόρος
τῆς ἐφεσιβλήτου
Τάσσος Ι. Συνέσιος.

Περίληψις

Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1916 (1908) ἀποφάσεώς του δέχεται τὴν ἀπὸ 21 Μαρτίου 1908 αἴτησιν τοῦ Χρήστου Π. Κορώση, κατοίκου Ἀθηνῶν, κατὰ τῆς συζύγου του Εἰρήνης τὸ γένος Σ. Ἐλευθερίου, κατοίκου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐξητήσατο νὰ διαταχθῇ ἡ ἐνέργεια τῶν νομίμων διατυπώσεων καὶ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ ἔγερσις τῆς περὶ διαζεύξεως ἀγωγῆς κατὰ τῆς συζύγου του καὶ Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν καὶ τοιχοκόλλησιν αὐτῆς εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 677 τῆς Πολ. Δικονομίας ὁριζόμενα μέρη.

Ἀθήνησι τῇ 8 Ἀπριλίου 1908

Ὁ τοῦ Χρ. Π. Κορώση πληρεξούσιος δικηγόρος.
Ε. Δ. Κατάβολος

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28 τοῦ 1908 ἀποφάσεώς του, δεχθὲν τὴν ἀπὸ 13 Ἰανουαρίου 1906 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς Ἀδριανῆς συζύγου Βασιλ. Λέκκα, τὸ γένος Δημητρίου Ταράση, κατοίκου Ἀθηνῶν, κατὰ τοῦ συζύγου της Βασιλείου Λέκκα, κατοίκου ἐπίσης Ἀθηνῶν, κηρύσσει διαλελυμένον τὸν μεταξὺ αὐτῶν συναφθέντα καὶ ὑφιστάμενον γάμον καὶ συμψηφίζει τὴν δικαστικὴν δαπάνην καὶ τὰ τέλη μεταξὺ τῶν διαδίκων.

Ἀθήνησι τῇ 8 Ἀπριλίου 1908

Ὁ πληρεξούσιος Δικηγόρος
τῆς Ἀδριανῆς Δημ. Τάραση
Ἄγγελος Ρακόπουλος

ΜΙΧ. ΛΙΒΑΔΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΛΕΤΗΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Παράρτημα τῆς ἕκτης ἐκδόσεως τοῦ ἐγχειριδίου τῆς Πολιτ. Οἰκονομίας Β. Οἰκονομίδου
Τιμᾶται δραχ. 4.